

Nou ka woutouné o péyi

Apré onz lanné pasé an Fwans, Dézi ka woutouné an chanjmandè an Gwadeloup èvè mari a-y é senk timoun a-y. Yo asi bato-la ka menné-yo viré la.

Bato-la té ka pwan di jou pou i té rivé, é mizi an mizi yo té ka pwoché, yo té ka santi on fòs ka monté andidan kò a-yo é ka chouboulé-yo. Kè-dan-kè, yonn ka kenbé men a lòt, yo ka rantré adan on dlo bwak ka lavé yo, on lanbouchi, otila loséyan é lanmè ka liyanné. Yo ka pwan on ben démaré pou woté tout mizè,
5 tout kòché a lavi. Nou menm, timoun ki nou yé, ka mouyé lèw an nou é nou ka gouté sèl a lanmè-la ki ka géri tout bobo. Nou ka kouri fou asi pon a bato-la, kon sourit an farin, kè an- nou kontan kon pa ni. Mi Gwadeloup ! Mi Gwadeloup, mi! Atann, atann, talè, nou ké vwè-y ! Adan twa jou, twa ti jou ankò! Dèmen! Dèmen! Ka rété nou on lannuit a pasé é péyi-la k'enn parèt anba zyé an-nou.
10 Komandan-la ké hélé : «Kap a lès ! Latè ! Latè !»

Ki gran péyi ésa – ki asiré pa pétèt ka fè san fwa Lafrik é Lafwans ansanm – ki ka fè zyé a-yo kléré kon klendendengn ? Nou menm pa pou konnèt, men nou ka ri èvè yo. Lakontantman sé on biten ka vin bon balan é ka pati ogalo. Ki péyi ésa ?... Manman ka réponn : « Sé Péyi an-mwen ; sé la an vwè jou. Sé la an
15 pasé tout jénès an-mwen, owa sé rivyè-la, adan sé pyès kann-la, anlè sé mòn-la, an bwa-la, obò lanmè-la, si plaj Sentklè. Zòt k'ay vwè pa'a Bouboul é Man'an Bouboul, sé sè an-mwen la, sé frè an-mwen la, tout tonton é tout matant an-mwen, tout fanmi an-mwen. Sé Péyi an-mwen ! Mango-ponm, fwiyapen, pwason fré ...Sé Gwadeloup! Sé Gwayav ! Sé Kapèstè !... » Nou pa konnèt
20 Péyi-lasa men i ka sanm-nou sa i gran, gran, gran adan koko-zyé a manman.

Èkstré a *L'exil selon Julia* de Gisèle PINEAU

p. 18 Edition MC 1996

Mofwazaj a:

Ivèl SELBONNE é Fiwmen THEOPHILE